

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomantky:	Karla Holubová
Téma práce:	Výklad náboženské svobody v evropské a mezinárodní praxi
Rozsah práce:	59 stran vlastního textu (počet slov odpovídá předpisům)
Datum odevzdání práce:	28. 4. 2016

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Otázka ochrany svobody náboženského vyznání je bezesporu aktuální, a to nejen v zemích s větším zastoupením náboženským minorit, ale rovněž v České republice. Jako příklad může posloužit i společenská debata o vhodnosti nošení náboženských symbolů při výuce ve školách, která se nedávno rozhořela v novinách i odborné a laické veřejnosti v ČR.

Rozsáhlá judikatura a jurisprudencce různých mezinárodních soudních a kvazisoudních institucí aktuálnosti tématu rovněž nasvědčuje a diplomantka si tedy vybrala vysoce aktuální téma. Fakt, že není v některých státech „nové“ ovšem nezastiňuje skutečnost, že jeho řešení se neustále vyvíjí, a proto i z pohledu novosti tématu nelze práci nic vytknout.

2. Náročnost tématu

Náročnost tématu jak s ohledem na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, tak použité metody, je na odpovídající úrovni vyžadované pro práce obhajované na PF UK. Vyžaduje znalosti rozsáhlého „case-law“, stejně jako teoretických znalostí o výkladu jednotlivých vnitrostátních i mezinárodních úprav chránících náboženské vyznání.

Vstupní materiály představují vskutku ohromné množství informací a diplomantce je třeba přisoudit jejich kvalitní zpracování a výběr. Doporučil bych dále rozšířit záběr i o jiné regiony než jen Evropu. V rámci systému EÚLP je sice poskytován jeden z nejrozsáhlejších katalogů lidských práv, bylo by však zajímavé se podívat i do regionální úpravy například latinsko-americké, či africké. To samé platí pro hlubší samostatnou analýzu vnitrostátní české podoby recepce svobody náboženského vyznání, především s ohledem na shora zmíněné aktuální otázky. Koneckonců se tématem zabývá rovněž Kancelář Veřejné ochránkyně práv.

Diplomantka využila metodu analytickou při zjišťování informací a komparační při studiu úprav, na které se zaměřila, stejně tak jako při výčtu historických úprav v kapitole dvě.

3. Kritéria hodnocení práce

Cílem práce bylo poskytnout výklad náboženské svobody pomocí judikatury a stanovisek mezinárodních orgánů (s. 3). Vhodné by bylo položit si například hypotetickou otázku, na kterou by diplomantka v průběhu práce našla odpověď. Přesto poskytla poměrně rozsáhlou analýzu tématu.

Téma zároveň zpracovala samostatně, za logického využití pramenů práva a práci rovněž logicky vystavěla, když se nejdříve zaobírala obecným a historickým úvodem (kapitola 2) – zde bych si jen dovolil poznámku, že vynechala zcela jistě podstatný toleranční patent Josefa II., následně v kapitole 3 poskytla informace o systému ochrany LP v Evropě a na univerzální úrovni. A na závěr v kapitole čtyři rozebrala jednotlivé vybrané otázky.

Diplomantka využila dostatečně rozsáhlý seznam pramenů práva, kde jí ku chvále svědčí nejen rozsah, ale využití jak české, tak cizojazyčné literatury.

Nevýhodu práce ovšem spatřuji v jejích nedostatcích formálního charakteru. Množství překlepů se dá vytknout, avšak nepředstavuje takový problém jako nekonzistentní využití terminologie. Jako příklady bych uvedl, že anglický termín Security Council se do češtiny nepřekládá jako Bezpečnostní výbor (s. 18), ale jako Rada bezpečnosti; customary law není právem zvykovým (s. 15), nýbrž právem obyčejovým; International Covenant on Civil and Political Rights diplomantka tu označuje za Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (správný překlad), onde jako Mezinárodní pakt o lidských a politických právech (s. 17).

U odkazů na prameny práva bych rovněž doporučil rigoróznější formu, tedy odkazovat na citované úryvky vždy a ne jen výjimečně. Pouhé označení kurzívou nestačí. Vedlo to totiž rovněž k tomu, že některé použité materiály nejsou ocitovány v poznámkách pod čarou, a tudíž nejsou uvedeny ani v seznamu literatury (příkladem dokumenty na straně 14).

Zároveň bych doporučil, aby diplomantka při citování článků ve sbornících či kolektivních monografiích neuváděla pouze editora a název publikace, ale podle zavedených pravidel i autora/y konkrétního článku a jeho název (poznámka pod čarou 167, kde jsem si toho všiml zejména proto, že oním autorem jsem já sám).

4. Otázky k zodpovězení při obhajobě

Jaký je rozdíl mezi dodatkovými a pozměňujícími protokoly v Evropské úmluvě o ochraně LP a ZS?

Co jsou to přirozená (náboženská) práva? (s. 20)

Jak je chráněn majetek církví a náboženských společností, který neslouží k náboženským cílům?

5. Doporučení k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

S ohledem na kvalitně zpracovaný materiální základ práce, avšak dílčí formální nedostatky, práci *doporučuji* k obhajobě s navrhovaným klasifikačním stupněm *velmi dobře*.

Klasifikační stupeň navrhuji s podmínkou úspěšného zodpovězení otázek u obhajoby.

V Praze dne 18. 5. 2016

Mgr. Milan Lipovský, Ph.D.

Oponent diplomové práce